

DE III DANS IISVE

PRESENTEREN

BIN NEN BEEST

DANS // VRIENDSCHAP // BEWEGING // MUZIEK
VERTROUWEN \\ KRACHT \\ SPELEN
VERBEELDING // FANTASIE // CREATIVITEIT

BESTE DOCENT,

Binnenkort ga je met je klas kijken naar de dansvoorstelling BinnenBeest van De Dansers. Wij kijken er naar uit jullie te verwelkomen, om een bijzondere ervaring mee te geven en de verbeelding te prikkelen. Ter voorbereiding en om de ervaring te optimaliseren hebben we deze lesbrieven gemaakt. Er wordt ingegaan op de discipline dans, wie De Dansers zijn en wat er belangrijk is bij het zien van een dansvoorstelling. Met een aantal opdrachten maken jullie vast kennis met BinnenBeest. Je kan een paar opdrachten doen in de klas én er zijn opdrachten voor in de ruimte van het speellokaal of de gymzaal. Je kunt de opdrachten ook als verwerkingsles gebruiken na het bezoeken van de voorstelling.

Wij vragen om in ieder geval de lesbrieven door te lezen en met de klas PRAKTISCH door te nemen en samen IN GESPREK aan te gaan.

Deze voorbereiding is belangrijk voor de inbedding van de voorstelling.

De drang om te spelen en te bewegen zit in ieder kind. Net als creativiteit. Een creatief proces begeleiden als docent is iets anders dan lesgeven. Je valt snel terug op sturing en beoordelen. Waar moet je als docent op letten? Bij de opdrachten staan handvatten om dit proces in goede banen te leiden.

Veel plezier en tot snel!

De Dansers

DE DANSERS BinnenBeest

INHOUD

1. ARTISTIEK

Wat is dans?
Over BinnenBeest

2. PRAKTISCH

Hoe gedraag je je tijdens een voorstelling?
De dag van de voorstelling

3. GEZELSCHAP

Over het gezelschap
Wie zijn de dansers?

4. AAN DE SLAG

In Gesprek
Nagesprek

5. OPDRACHTEN

In de klas
Opdracht 1: Jonge Onderzoekers
Opdracht 2: Welk dier heb jij in je?
Opdracht 3: Doorgeefmachine
In het speellokaal
Opdracht 4: Opwarming
Opdracht 5: Obstakel-stop-dans
Opdracht 6: Doorgeefmachine

“We stoppen niet met spelen omdat we ouder worden, maar we worden ouder omdat we stoppen met spelen.”

- *George Bernhard Shaw*

WAT IS DANS ?

Dans is een taal van het lichaam. Als je danst, praat je zonder woorden. Iedereen die het ziet kan zijn eigen verhaal maken bij wat hij ziet. De Dansers vinden het belangrijk dat elk kind zijn unieke ervaring kan beleven. Je kan je eigen fantasie de vrije loop laten. Jonge kinderen bezitten van nature een bepaalde creativiteit en verbeeldingskracht. Wij geven hen graag de ruimte om vrij te associëren. Daar leren wij zelf ook weer van.

OVER BINNENBEEST

BinnenBeest is een vrolijke dansvoorstelling die het dierlijke in je naar boven haalt. Het gaat over dat moment dat je uit de bocht vliegt, niet meer kan blijven zitten, even vergeet hoe het hoort, helemaal los gaat en doet wat je niet laten kan. Met een grote stapel glazen en een schoolbord zetten De Dansers een nette, wetenschappelijke wereld neer en ze laten zien wat er gebeurt als je *dán* het beest in jezelf toelaat.

Dat is verrassend, spannend en grappig, maar soms ook lastig en gevaarlijk. Het dagelijks leven zit vol met regels, die zijn soms moeilijk te volgen en soms gaan ze tegen je natuur in. Aan de andere kant heeft dierenwereld ook regels en kunnen emoties ook breekbaar zijn. De Dansers zoeken hun eigen dierenwereld op en verkennen de grenzen daar.

BinnenBeest is de tweede jeugdvoorstelling van Josephine van Rheenen en Guy Corneille, na Pokon (4+). Hiermee willen ze een hart onder de riem steken bij alle ‘wilde’ kinderen (en volwassenen) die altijd maar hun binnenbeest moeten wegstoppen.

“We gedragen ons alsof het rijk der dieren ons verloren paradijs zou zijn waar we naar proberen terug te keren voor korte tijden van verlichting, in de overtuiging dat het geluk zich bevindt in de staat van dieren. We hebben een eindeloos verlangen om als de dieren te zijn, een nostalgische bewondering voor het dierlijke in ons.”

- *J. Heschel*

OVER HET GEZELSCHAP

De Dansers zijn een bende jonge kunstenaars bestaande uit dansers en muzikanten. Samen maken zij dansconcerten en dansvoorstellingen voor jong publiek. De Dansers werken vanuit instinct. Hun danstaal is rauw, vol risico, vol overtuiging en zonder franje.

In hun voorstellingen spelen De Dansers in op de natuurlijke verbeeldingskracht van de kinderen. Er wordt geen verhaaltje verteld. Er ontstaat een nieuwe wereld waar eigen wetten gelden. Een ontdekkingstocht voor de toeschouwers.

“De Dansers nemen hun doelgroep serieus. Met hun energie en muzikaliteit weten ze de aandacht van de jonge toeschouwers moeiteloos vast te houden.”

– De Theaterkrant

WIE ZIJN DE DANSERS ?

Deze voorstelling wordt gedanst door Yeli Beurskens, Katerina Dietzova, Yoko Ono Haveman, Blazej Jasinki en Youri Peters.

De choreografie is van Josephine van Rheenen in samenwerking met de dansers. De muziek is gemaakt door Guy Corneille. Josephine en Guy vormen samen de artistieke leiding van De Dansers.

HOE GEDRAAG JE JE TIJDENS EEN VOORSTELLING ?

“Kids: they dance before they learn there isn’t anything that isn’t music”
- *William Stafford*

Voor een aantal kinderen zal dit de eerste dansvoorstelling zijn die zij zien. Het is belangrijk om te weten wat er van hen als toeschouwer wordt verwacht. Er is veel interactie tussen de dansers en het publiek. De dansers

doen hun best om een spannende voorstelling te dansen. De kinderen kunnen helpen om de voorstelling nog mooier te maken. Kinderen reageren soms instinctief op beweging door zelf ook te gaan bewegen.

Hoe ga je hiermee om ?

Wanneer het uit enthousiasme is, laat het gebeuren. De Dansers vinden het fijn om te merken dat wat zij doen effect heeft op de kinderen. Wanneer het andere kinderen stoort geef je een waarschuwing. Dit kan je van te voren in de klas vertellen.

Hoe doe je dat, goed publiek zijn?

1. Kijk naar de dansers en probeer met ze mee te leven, zij dansen voor jullie.
2. Jullie zien de dansers en zij zien én horen jullie. Ga daar respectvol mee om.
3. Als publiek wordt je geprikkeld en wil je dat uiten, dat mag best zolang je geen anderen stoort.
4. Tijdens de voorstelling kan je niet naar de wc, eten of met elkaar praten of door de zaal lopen.
5. Mobile telefoons worden tijdens de voorstelling niet gebruikt, ook niet door begeleiders.

Ervaren theaterbezoekers? Als jullie vaker naar voorstellingen zijn geweest dan is dit

logisch. Zo niet, dan zijn dit handige punten om op te letten.

PRAKTISCH: DE DAG VAN DE VOORSTELLING

Heb je het voorbereidende gesprek en/of één van de opdrachten met de leerlingen gedaan?

Neem dan nog eens kort door wat hieruit is gekomen. Bespreek vervolgens letterlijk wat er gaat gebeuren.

De voorstelling duurt ongeveer 50 minuten.

Wat gebeurt er daarna? Jullie kunnen nog even blijven zitten om met de dansers te praten en vragen te stellen. Dan gaan je terug naar je klas. Daarna praat je met je klas nog na over wat jullie ervaren hebben (zie; Nagesprek) of je gaat aan de slag met een verwerkingsopdracht. Of allebei.

Wat is nog meer belangrijk ?

1. Wees op tijd, 5 minuten van te voren aanwezig.
2. Mobieltjes staan uit tijdens de voorstelling.
3. Laat de leerlingen in groepen de zaal binnenkomen, de jongsten eerst. Jongens en meisjes zitten door elkaar.
4. Docenten kunnen verspreid tussen de leerlingen zitten om eventueel storend gedrag te onderbreken.
5. Na afloop klapt het publiek om de dansers te bedanken.

Ouders zijn van harte welkom om ook te komen. Zo kunnen ze thuis nog napraten over wat ze gezien hebben en ontstaat er een gedeelde kunstervaring die langer beklijft.

IN GESPREK - VOORBEREIDING (20 MIN)

Om de kinderen open te stellen voor het beleven van BinnenBeest gaan we in gesprek. Aan de hand van onderstaande foto's wordt er over gepraat over wat je ziet. Leren kijken naar kunst vergt wat oefening. De foto's zien de kinderen terug in de voorstelling. Door

de herkenning zal hun ontvankelijkheid toenemen. Dans is een taal van het lichaam, soms is het gewoon mooi of interessant om naar te kijken. Je hoeft niet alles te snappen. ontdekkingstocht voor de toeschouwers.

De vragen zijn afgeleid van Visual Thinking Strategy. VTS is een methode om naar kunst te leren kijken. Het gaat om open en zonder oordeel te kijken naar kunstwerken, luisteren naar en voortbouwen op elkaars reactie.

Bij VTS is de gespreksleider geen bron van kennis: hij faciliteert het gesprek volgens een vast patroon. Om tot verdieping te komen moet je ruimte creëren. Soms kom je daar helemaal niet. Dat is niet erg. Kunst is niet iets wat je in één

les leert. Dat gebeurt over langere termijn. Probeer het gesprek niet te sturen maar door te gaan op wat er uit de leerlingen komt. De vragen zijn de leidraad.

Met de digitale lesbrief kan je de foto's op de volgende pagina projecteren op het digibord. Print deze pagina uit zodat je de

onderstaande vragen erbij kan houden en het gesprek kan voeren. Kijk of je een gesprek met elkaar kan laten ontstaan naar aanleiding van de vragen.

VERPLAATSING IN HET PERSONAGE EN VERHAAL

Wat zie je? Wat gebeurt er? Hoe zie je dat ?
Hoe denk je dat hij/zij zich voelt?
Wat betekent dat ?
Wat denk je dat er hiervoor is gebeurd?
Wat denk je dat er hierna gebeurt?
Welke titel zou je hieraan willen geven?
Waarom kies je voor deze titel?

INTERPRETATIE EN RELATIE

Wat zie je? Wat gebeurt er? Hoe zie je dat ?
Wat zouden ze aan het doen zijn?
Wat denk je dat de mensen op de foto van elkaar zijn?
Wat is hun relatie?
Als ze zouden praten wat zouden ze dan zeggen?
Wat zie je nog meer?

NAGESPREK – NA DE VOORSTELLING IN DE KLAS (20 MIN)

Het is waardevol om als klas de voorstelling samen na te bespreken.

Je kan met simpele vragen het gesprek op gang brengen, zoals bij het voorgesprek met de foto's. Deze vragen zijn heel geschikt om kinderen te laten formuleren wat ze hebben gezien en meegemaakt. Ook geldt weer dat er geen oordeel geven aan de orde is. Zo leren

de kinderen ook dat je niet altijd in goed of fout hoeft waar te nemen. Zeker niet als het over kunst gaat.

Neem de tijd om even terug te denken aan de voorstellingsdag en wat jullie gezien hebben. Vertel ook iets over je eigen ervaring. Je kan afsluiten met de vraag wat ze zullen onthouden van deze voorstelling.

DEZE OPDRACHTEN KUN JE ZOWEL VOOR ALS NA DE VOORSTELLING DOEN.

Voor de voorstelling zijn de opdrachten leuk omdat de kinderen elementen zullen herkennen en al opgewarmd

zijn voor de thematiek. Na de voorstelling zijn de opdrachten waardevol als verwerking van de ervaring die ze hebben

gehad. De muziek die bij de opdrachten staat kan je opzoeken op Youtube of Spotify.

Voor groep 2 en 3 kan je best opdracht 1 overslaan en beginnen bij Opdracht 2 of 4. Deze is geschikter voor hogere groepen.

Voor groep 4 t/m 6 kan je in de klas beginnen met Opdracht 1 óf in het speellokaal of de gymzaal met Opdracht 4.

OPDRACHT 1 : JONGE ONDERZOEKERS (10 MIN)

Vorm:

twee aan twee werken.

Waar: in de klas

Muziek: k-os / crabbuckit (als achtergrond tijdens het onderzoekproces)

Wat gaan jullie doen?

In de voorstelling komen onderzoekers voor die van alles willen weten.

Jullie gaan, als onderzoekers, jezelf opmeten maar zonder liniaal – gebruik je handen, voeten, armen,

vingers of wat dan ook om te meten hoe groot je bent. Of hoe breed. Of hoe lang je arm is. Help elkaar en meet ook iets bij de ander. Bijvoorbeeld : Malou is tien sokken groot en 5 vlechten breed / mijn voeten zijn 10 vingers / jouw arm is gelijk aan 4 voeten van mij.

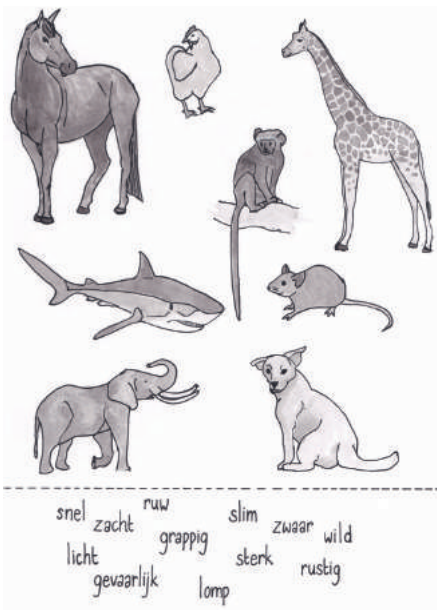
Hoe begeleidt je dat?

Geef ze de tijd om zelf te zoeken naar oplossingen om de opdracht in te vullen.

Als het moeilijk op gang komt kan je zelf een voorbeeld geven. Kijk naar de kinderen die er niet uitkomen en help deze op weg. Probeer geen oordeel te geven (gebruik liever geen 'goed/ fout') en stimuleer ze om zelf met de oplossing te komen. Elke uitkomst is goed. Als iedereen klaar is kan je per tweetal laten zien wat je gedaan hebt.

OPDRACHT 2 : WELKE DIER HEB JIJ IN JE ?

(15 – 20 MIN)

Vorm: Individuele opdracht – begin met papier en potlood, daarna fysiek

Waar: in de klas

Wat: papier en potloden, eventueel het tekenblad achteruit de lesbrief

Muziek: st.saëns / le carnaval des animaux

Wat gaan jullie doen?

1. Als je het tekenblad voor je krijgt ga je kijken welk dier bij welke eigenschappen hoort. Trek lijnen tussen de woorden en de tekeningen. Vergelijk eens met je buurman. Vinden jullie hetzelfde?
2. Dan ga jezelf tekenen. Bedenk eens welk dier er wel eens in je naar boven

komt. Bijvoorbeeld als je boos bent of heel vrolijk of als je niet stil kan zitten. Kies er eentje en maak daar een tekening van (voor hogere klassen kan dit ook in je hoofd).

3. Bedenk welke eigenschappen er bij dit dier horen: snel, gevaarlijk, rustig, wild, zacht, ruw, zwaar, grappig etc. En schrijf deze erbij.
4. Vervolgens probeer je te voelen hoe die eigenschappen in je lichaam zitten. Verander, op je plek, naar het dier. Oefen dit een paar keer. Van heel netjes zitten als een schoolkind (armen over elkaar, rechte rug, voeten naast elkaar) verander je langzaam in je dier.
5. Als het goed gaat kun je zo door de ruimte lopen en elkaar ontmoeten.

Hoe begeleidt je dat?

1. Kunnen je leerlingen lezen dan laat je ze met lijnen de eigenschappen verbinden met de dieren. Ieder kan zijn eigen keuzes maken, dit gaat niet om het goed doen maar om associaties. Voor groep 2+3 kan je werken met kleuren; welk dier is gevaarlijk? rood

omcirkelen, welk dier is zacht? blauw omcirkelen, enz. Je moet dan wel even zelf een kleurcode maken bij de eigenschappen. Als iedereen klaar is kan je laten vergelijken, niemand hoeft precies hetzelfde te hebben.

2. Nu mogen ze zelf een dier tekenen
3. Laat ze er verschillende eigenschappen bijschrijven.
4. Dan kunnen potloden en papier aan de kant. Je kan een paar kinderen vragen wat hun eigenschappen zijn zonder dat je vraagt welk dier ze zijn. Vervolgens geef je de opdracht dat ze langzaam veranderen in hun dier. Met alle eigenschappen die ze kunnen voelen in hun lichaam. Geef aan of ze op de grond mogen en op de tafels. Laat de kinderen raden wie welk dier uitbeeldt.
5. Als het goed gaat kan je ze in groepjes van bijv. 5 door de ruimte laten bewegen. Sluit af met een verwijzing naar de voorstelling, daarin zie je dansers ook veranderen in dieren.

OPDRACHT 3: DE DOORGEEFMACHINE MET DE HELE KLAS IN ACTIE (20 MIN)

deze opdracht kan ook in het speellokaal zie Opdracht 6

Vorm: gezamenlijke opdracht voor de klas of splits in twee groepen

Waar: in de klas

Muziek: mr. scruff / kalimba

Wat gaan jullie doen?

Iedereen warmt zich even op door de leerkracht te volgen in de bewegingen : lekker te zwaaien met de armen, op de plek rennen, optrekken van je benen, pirouette draaien en op de plek springen.

Dan bedenk elk kind voor zichzelf een Grote Beweging waarmee je iets kan verplaatsen. Vervolgens maken jullie met z'n allen een lange ketting door de ruimte.

Aan het begin van de ketting leggen jullie een aantal doorgeefspullen neer: spullen als een boek, een tas, een pen, een gummetje, veel verschillende dingen.

Als de muziek aan gaat pakt de eerste het doorgeefding op en zo gaat het de klas door.

De uitdaging is het zo ingewikkeld mogelijk te maken. Bij twee groepen kan je naar elkaar kijken of ze tegelijk laten lopen.

Hoe begeleid je dat?

De opwarming geeft de leerkracht aan, neem een muzikje mee waar je zelf lekker op danst, dat maakt het makkelijk. De kinderen doen met jou mee.

Daarna leg je de Doorgeefmachine uit en werk je met de hele klas of in twee groepen. Ze maken allemaal een Grote Beweging (even oefenen) om iets door te geven, geef ze de tijd om iets moois te vinden. Oefen die bewegingen en stuur bij waar nodig. Iets doorgeven hoeft niet met je handen, kun je

het voorwerp ook op je hoofd verplaatsen, of op je rug of tussen je knieën ?

Vervolgens maak je een lange ketting van kinderen door de ruimte. Bij het begin van de ketting leggen jullie spullen om door te geven. Dat kan willekeurig gaan of van klein naar groot of wat jullie bedenken. Als de muziek aanslaat worden de spullen 1 voor 1 doorgegeven met de mooie bewegingen die ze hebben geoefend. Als het goed gaat kan je versnellen. Het gaat om het plezier van de flow die ontstaat.

Als je begint met twee groepen kan je naar elkaar laten kijken. Daarna kan je die samenvoegen tot één lange ketting.

In BinnenBeest zit ook een Doorgeefmachine, daar hebben ze héél lang op geoefend .

OPDRACHT 4: OPWARMEN (5 MIN)

Vorm: in een grote kring

Waar: in het speellokaal of de gymzaal

Muziek: ternipe / muro shavo

Wat gaan jullie doen?

De leerkracht doet bewegingen voor op de muziek en de kinderen doen jou na.

Probeer lekker af te wisselen in lichaamsdelen en dynamiek. Je kan beginnen met

simpele loop bewegingen op de muziek en dan een arm beweging erbij doen. Even op de plek rennen, springen, uitstrekken, oprollen en natuurlijk naar dansbewegingen gaan. Wissel de dynamiek af van snel naar rustig en maak ook bewegingen die zacht zijn, vloeiend, slow motion.

Als iedereen er goed inzit kan je de kinderen om de beurt

iets laten voordoen wat iedereen nadoet. Als de klas het warm heeft heb je je doel bereikt.

Hoe begeleid je dat?

Hoe groter je eigen inzet, hoe harder ze meedoen. Vooral een fysiek voorbeeld doet volgen, dus wees helder in je bewegingen. Niet teveel te gelijk en langzaam opbouwen.

OPDRACHT 5: OBSTAKEL- STOP- DANS (15 MIN)

Vorm: los door de ruimte

Waar: in het speellokaal of de gymzaal

Muziek: kraak smaak / mambo solitario of gebruik nogmaals st.saëns/ le carnaval des animaux

Wat gaan jullie doen?

Jullie maken sameneen landschap van spullen die er zijn. Zorg dat er genoeg ruimte tussen de obstakels is voor iedereen.

Nu transformeert iedereen (weer, zie opdracht 2) naar een dier.

Als de muziek aangaat danst

iedereen als dier tussen de obstakels door.

Let goed op elkaar en op wat er in de ruimte staat. Dans tussen de obstakels en de andere dieren door, maak er een spannende tocht van.

Probeer in je rol als dier te blijven. Als de muziek stopt staat iedereen stil freeze.

Je kan een opdracht mee geven; sta stil op een been, met vier poten op de grond, sta stil in groepjes van 2/3, etc.

Hoe begeleidt je dat?

Zorg dat er genoeg ruimte is voor de kinderen om tussen door te dansen. Dan vraag je

ze allemaal in een dier veranderen en om in die rol gaan bewegen. Even oefenen. Als de muziek aangaat gaan ze echt door het de ruimte dansen alsof ze een lange tocht maken.

Voor de freeze kan je een opdracht mee geven; sta stil op een been, met vier poten op de grond, sta stil in groepjes van 2/3, etc.

Bij het stopdansen kan je ook een leerling vragen het over te nemen, die geeft dan de opdrachten.

Als het te vol is doe je het in twee groepen, zodat ze naar elkaar kunnen kijken.

OPDRACHT 6: DE DOORGEEFMACHINE

- MET DE HELE KLAS IN ACTIE (20-30 MIN)

Deze is hetzelfde als opdracht 3 maar nu in de ruimte

Vorm: **door de hele ruimte**

Muziek: **mr. scruff / kalimba**

Wat gaan jullie doen?

Iedereen warmt zich even op door de leerkracht te volgen in de bewegingen : lekker te zwaaien met de armen, op de plek rennen, optrekken van je benen, pirouette draaien, op de plek springen, over de grond rollen.

Dan bedenkt elk kind voor zich een Grote Beweging waarmee je iets kan verplaatsen. Vervolgens maken jullie met z'n allen een lange ketting door de ruimte. Aan het begin van de ketting leggen jullie een aantal doorgeefspullen neer:

spullen als een boek, een tas, een pen, een gummetje, veel verschillende dingen. Als de muziek aan gaat pakt de eerste het doorgeefding op, houdt het 4 tellen in dansbewegingen bij zich en geeft het dan door.

Ieder heeft dus 4 tellen de tijd om met het voorwerp te dansen.

De uitdaging is het zo ingewikkeld mogelijk te maken.

Bij twee groepen kan je ze naar elkaar laten kijken. Als kijkopdracht kan je vragen wat ze knap gedaan vinden of waar het ze aan doet denken.

Hoe begeleidt je dat?

Werk met de hele klas of in twee groepen. Ze maken allemaal een Grote Beweging (even oefenen) om iets door te

geven, geef ze de tijd om iets moois te vinden. Kan je alleen iets aanpakken met je handen? Het kan ook met je voeten of op je hoofd of op je elleboog. Oefen de bewegingen en stuur bij waar nodig. Geef aan dat ze ook kunnen springen, gooien, rollen, draaien, glijden, sliden en zwaaien. Bij het begin van de ketting leggen jullie spullen om door te geven. Dat kan willekeurig of van klein naar groot of wat jullie bedenken. Als de muziek aangaat worden de spullen 1 voor 1 doorgegeven met de mooie bewegingen die ze hebben geoefend. Als het goed gaat kan je versnellen. Het gaat om het plezier van de flow die ontstaat. Als je begint met twee groepen kan je naar elkaar laten kijken. Daarna kan je die samenvoegen tot één lange ketting.

Credits

Tekst lesbrief:

**Amber Monninkhof en
Francisca Rijken**

Ontwerp:

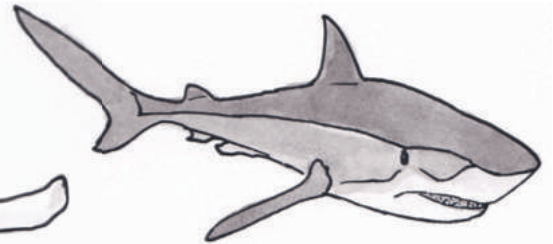
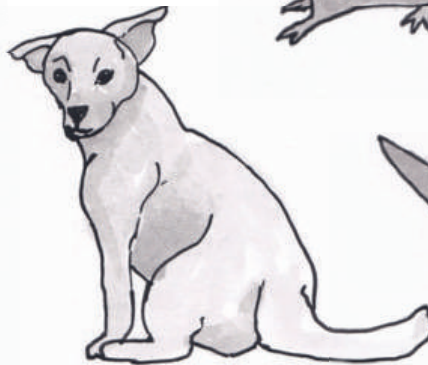
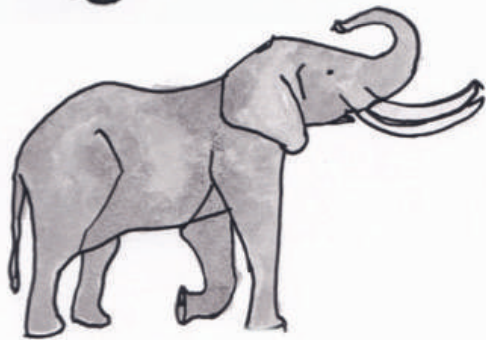
Anne Engelen en Defigners

Tekeningen:

Charlotte Samuels

Foto's:

Anna Fransen

snel zacht ruw
 licht grappig slim zwaar wild
 gevaarlijk sterk rustig
 lomp

DE III
DANS
ERS II

PRESENTEREN

BIN
NEN
BEEST

